

Vår viktigaste uppgift är att arbeta för nöjda medlemmar.

Det gör vi genom att verka för att stärka våra medlemsföretags möjligheter att vara konkurrenskraftiga och genom att påverka beslutsfattare så att politiken främjar en hållbar tillväxt och skapar fler arbetstillfällen inom branschen.

Vi strävar efter att vara en hållbar och värdeskapande kunskapsorganisation där vi samarbetar med varandra för bästa medlemsnytta.

För att säkerställa en tydlig organisation med hög transparens och effektiv styrning behövs mål på alla nivåer inom organisationen. Arbetet med att löpande uppdatera och klargöra dessa är kontinuerligt och med denna verksamhetsplan samlar vi våra övergripande mål för 2020.

Verksamhetsplanen kommer att vara utgångspunkten och navet för att möta branschens utmaningar. Syftet är primärt att förtydliga och effektivisera vårt arbete. Strukturen bygger på näringspolitiskt arbete och arbetsgivarfrågor.

Det är transporter som gör det moderna samhället möjligt, som gör att människor kan mötas och att varor och gods kan transporteras till jordens alla hörn på ett miljöklokt sätt. Transportföretagens uppdrag är att stärka konkurrenskraften för våra medlemmar och deras kunder.

Ny teknik, digitalisering och nya affärsmodeller skapar möjligheter men innebär också nödvändiga investeringar i infrastruktur. Här måste Sverige gå i bräschen för ett hållbart och transport-smart samhälle. För att nå det målet krävs ett långsiktigt och målmedvetet arbete, där transporterna tillåts ta en framträdande roll i samhällsplaneringen under kommande år.

Mot bakgrund av en stundande lågkonjunktur går vi nu in i avtalsrörelsen 2020 där samtliga av våra kollektivavtal ska omförhandlas. Avtalsrörelsen kommer att få en avgörande betydelse, inte bara för transportsektorn utveckling utan också för hur väl Sverige står rustat för att möta den annalkande lågkonjunkturen.

Att transportsektorn ska bidra till att både svenska och globala miljömål uppnås är självklart och också ett arbete som har fortgått under lång tid. Våra medlemmar arbetar engagerat och målmedvetet utifrån sina respektive expertiser för att driva arbetet framåt.

Hållbarhetsarbete innebär att vi är med och bidrar till sänkta utsläpp av växthusgaser. Det innebär också att vi är med och tar ett stort ansvar för social hållbarhet. Vi verkar för goda

förhållanden, att regelefterlevnad ska löna sig samt en sund och rättvis konkurrens på lika villkor.

En av våra största utmaningar är att ungdomar fortsätter att välja våra yrken och att möjligheter till karriärväxling finns. Vi arbetar nära skolor och politik för att skapa bästa förutsättningar för att bredda rekryteringsunderlaget och det arbetet kommer att fortgå.

För att lyckas i vårt arbete behöver vi hela tiden vara alerta. Vassa. På tå! Och när organisationen samarbetar och utnyttjar hela vår samlade kompetens – då blir vi ett oslagbart lag. Ett lag som är helt fokuserat på våra medlemmars bästa.

Marcus Dahlsten, vd

Om oss

Sveriges Hamnar är ett bransch- och arbetsgivarförbund inom Transportföretagen. Förbundet samlar ett 60-tal företag med totalt cirka 3 900 anställda, fördelat på cirka 2 900 arbetare och 1 050 tjänstemän januari 2019.

Mängden gods som lossas och lastas över kaj av Sveriges hamnars medlemmar uppgick under 2018 till 141 miljoner ton. Därtill hanterades i hamnarna även totalt 883 600 motorfordon. I hamnarna bedrivs även annan viktig verksamhet; lagring, förädling och distribution av gods.

Hamnar och sjötransporter har bidragit till handel och utveckling under stora delar av människans historia. Längre var sjöfarten i princip det enda transportslaget som medgav resor över stora avstånd – och det i särklass snabbaste. Än idag kan inget annat transportslag konkurrera med fartygstrafiken när det gäller långväga transporter av stora godsvolymer. När den moderna containern gjorde sitt intåg under slutet av 1950-talet innebar det en innovation som i grunden revolutionerade den globala handeln. Hamnarnas förmåga att vara en drivande del av den utvecklingen har tydligt bidragit till intermodala transporter som de ser ut idag.

Med detta sagt är resan inte över. Branschen lever i ständig förändring. Automatisering och digitalisering kommer att i än högre utsträckning än i dag prägla hur varuflödena ser ut och hur godset flyttas mellan transportslagen. Liksom andra delar av transportsektorn lever också hamnarna med ansvaret att bidra till mer hållbara transporter. I perspektivet med en växande befolkning och allt större krav på effektiva transporter är det också viktigt att hamnens infrastruktur på ett bra sätt går att förena med en tilltagande urbanisering.

Sverige är ett exportberoende land i de norra delarna av Europa. Effektiva och konkurrenskraftiga transporter är nödvändiga för svensk konkurrenskraft och i

denna transportkedja utgör hamnarna en omistlig del. 2018 angjorde nästan 73 000 handelsfartyg svenska hamnar och 27,4 miljoner passagerare reste via en svensk hamn. Cirka 70 procent av svenska varor på export går med sjöfart.

Sveriges Hamnars främsta uppgift är att sluta kollektivavtal för goda villkor för företag och anställda inom hamnringen. Att ge juridisk rådgivning och hjälp till förbundets medlemmar är likaså en viktig uppgift. Dessutom hjälper Sveriges Hamnar sina medlemmar vid behov med hjälp vid förhandlingar, med avtalstolkningar och med processhjälp i domstol.

Som branschförbund driver Sveriges Hamnar frågor som är viktiga för branschen. Hamnarna berörs på olika sätt av vad som händer i samhället i stort och de politiska beslut som fattas på alla nivåer. Här ligger förbundets roll i att följa och vara en aktiv part i utvecklingen genom att föra fram branschens perspektiv och tydligt kommunicera hamnarnas betydelse.

Genom debatt och dialog med bransch- och beslutsfattare verkar förbundet för goda villkor och för att hamnringen ska kunna utvecklas och växa sig starkare. I konkret mening innebär det bland annat att Sveriges Hamnar deltar i samarbeten med myndigheter och andra intresseorganisationer, utarbetar policier i sakfrågor, ordnar och deltar i konferenser och möten samt på olika sätt kommunicerar våra ståndpunkter utåt.

Vår övergripande målsättning

Vi ska verka för att stärka konkurrenskraften hos våra medlemsföretag. Våra största utmaningar och övergripande mål under 2020 är att arbeta för en hållbar utveckling och för en mer balanserad syn på transportnäringen samt att nå ut om transporternas betydelse för välfärd och handel. Att kunna erbjuda effektiva och förutsägbara kollektivavtal är en grundförutsättning för oss och våra medlemmar.

Att åstadkomma en god balans mellan att möta omvärldens och enskilda medlemmars efterfrågan på våra tjänster, och att aktivt driva egna frågor där förbundets självvalda agenda styr helt och hållet, är en nyckel för arbetet i branschfrågorna. De egna projekten måste tydligt prioriteras och konkreta mål sätts upp för branscharbetet. Nedan presenteras dessa mer utförligt.

Sveriges Hamnar kommer liksom under tidigare år att arrangera Stora Hamndagen under 2020 och att aktivt delta i Almedalen. Sveriges Hamnar har också ett miljö nätverk som träffas 1–2 gånger per år, samt ett kommunikationsnätverk som sedan 2019 återupptagit med träffar i februari och oktober.

Hållbar utveckling

Vi kommer att arbeta för och med att stärka kompetensen och flexibiliteten hos arbetsgivarna på medlemsföretagen. Detta sker bland annat genom att erbjuda ett relevant kursutbud och genom att våra medarbetare på regionkontoren håller seminarier i aktuella frågor runt om i landet.

Vi kommer att satsa på en ambitiös forskarstudie, ”Transport Sverige 2040”, för att framtidsspana kring hur branschen kommer att se ut och ha utvecklats om 20 år. Målsättningen är att öka vår förståelse för branschens förutsättningar.

Under 2020 ska vi utvärdera och utveckla arbetet med arbetsmiljöfrågor, ett arbete som är mycket viktigt ur både ett hållbarhetsperspektiv och ur ett perspektiv om stärkt konkurrenskraft.

Mot bakgrund av den nya lagstiftningen om stridsåtgärder mot arbetsgivare med kollektivavtal ska förbundet bevaka att lagstiftningen får avsedd effekt.

Ständigt aktuellt och relevant – och dessutom i mycket hög grad branschgemensamt – är hamnarnas miljöarbete. När det gäller hamnarnas egen verksamhet, såsom

exempelvis utsläpp från den egna maskinparken, ligger många medlemmar långt fram. I strikt mening står hamnen själv för en relativt liten miljöbelastning medan utsläppen i första hand härrör från transporter till och från hamnen. Dock finns det mycket som hamnar kan göra för att – ofta tillsammans med kunderna – bidra till minskade utsläpp och att minimera annan negativ miljöpåverkan.

Under de senaste par åren har Sveriges Hamnar, tillsammans med andra aktörer med koppling till sjöfarten, deltagit i ett miljöincitamentsprojekt på Sjöfartsverkets initiativ. Syftet från Sjöfartsverkets sida har varit att åstadkomma en partsöverenskommelse kring viktningen av miljöincitamentsdelen av farledsavgiften. Även om detta inte utmynnat i någon formell partsöverenskommelse har processen understrukit behovet för Sveriges Hamnars del att utveckla det egna miljöarbetet på branschnivå. Att nå gemensamma riktlinjer och samtidigt tydliggöra de olika dimensionerna i hamnarnas hållbarhetsarbete är ett viktigt område att arbeta vidare med.

Ett konkret sätt att arbeta med frågan är att fram underlag som beskriver grunderna i miljöarbetet i bred bemärkelse och att aktivt uppmuntra förbundets medlemmar att använda de verktyg som är mest lämpade för att den egna hamnen ska kunna bidra till minskade utsläpp. Till dessa verktyg hör inte endast miljödifferentierade hamnavgifter utan även investeringar i hamninfrastruktur som minskar miljöpåverkan från den egna verksamheten – och underlättar för hamnens kunder att göra energibesparingar och växla till bränslen med minskad negativ miljöpåverkan. Detta är viktigt att poängtera då hamnar fungerar olika sinsemellan med avseende på typ av gods och kundunderlag.

Även frågan om godsöverflyttning, som beskrivs mer utförligt nedan, har tydlig koppling till hållbarhetsarbetet då det finns positiva miljöeffekter av att åstadkomma överflyttning till sjöfart från framförallt vägtrafiken.

Stärkt konkurrenskraft

Att kunna erbjuda effektiva kollektivavtal är en grundförutsättning för oss och våra medlemmar. Under 2020 kommer Transportföretagens cirka 60 kollektivavtal förhandlas med målet att göra avtalen mer flexibla så att fler kan komma in på arbetsmarknaden och för att våra medlemsföretag ska kunna utvecklas.

Vi kommer att fortsätta det omfattande arbetet med sammanslagningen av samtliga av Transportföretagens tjänstemannaavtal.

Andra arbetsgivar mål är att verka för att reglerna om turordning ska grundas på kompetens. Våra kollektivavtal ska förenklas och det ska tillföras fler möjligheter till lokala eller individuella lösningar för att ge ökad möjlighet till produktivitetsförbättringar. Vi kommer även att verka för företagsnära lönebildning.

För att uppnå dessa arbetsgivar mål är det viktigt att vi upprätthåller konstruktiva relationer till våra fackliga motparter.

Transportföretagen har under 2019 byggt upp en faktabas, ”Transportfakta”, för att bli den naturliga kunskapskällan om transportsektorn.

Det är viktigt att vi inte hamnar efter i det tekniskskifte som nu sker. Vi kommer därför på egen hand, och tillsammans med andra branschförbund och kanske även externa aktörer, att arbeta vidare med frågor som rör digitalisering och hur den påverkar branschen. En viktig del är att nå ut med branschens behov för att stödja utvecklingen mot det nya.

En viktig målsättning är att i högre grad samverka med andra organisationer för att sträva efter samsyn för en starkare röst från transportnäringen. Det kommer vi att göra inom flera av våra frågor. Hur Brexit påverkar våra medlemsföretag kommer under året att vara högaktuellt och vi lägger därför resurser på frågan och på ärenden som rör Brexit. För detta kommer vi att avsätta personella resurser för att beva-

ka, sammanställa och sprida relevant information för företag inom transportbranschen kring konsekvenser och åtgärder som detta kan föranleda.

Sveriges Hamnar ska bevaka att den nya lagstiftningen om begränsning av konflikträtten efterlevs. Syftet är att värna den svenska kollektivavtal- och arbetsmarknadsmodellen.

Sveriges Hamnar kommer följa upp och vidareutveckla den arbetsgivarpolicy som genomfördes under 2018. Policyn ska utvecklas till att omfatta fler frågor.

Kollektivavtalen behöver utvecklas för att erbjuda större förutsägbarhet och konkurrensneutralitet mellan olika medlemsföretag, särskilt vad gäller regler om arbetstider.

Branschens utbildningsanordnare, Hamn- och Stuveriskolan, kommer under 2020 behöva omdanas och vidareutvecklas. Skolan kommer behöva erbjuda utbildning med inriktning på hamnbranschens affär och framtidens automatisering. Styrgruppen för skolan har beslutat om ett uppdrag för att se över namn och logotyp.

Godsöverflyttning är en prioriterad fråga för många av Sveriges Hamnars medlemmar och står dessutom högt på den politiska dagordningen. Under 2019 har den nationella samordnaren för inrikes sjöfart inlett sitt arbete. Sveriges Hamnar har under 2019 haft ett ypperligt gott samarbete med Trafikverket i dessa frågor och bidragit aktivt till att spela in hamnarnas synpunkter till den handlingsplan som presenterades i maj.

Det står klart att sjöfarten och hamnarna i betydligt större utsträckning än vad som är fallet idag kan avlasta landinfrastrukturen och på så vis bidra till ett hållbart transportsystem. Förbundets medlemmar har identifierat ett behov av att uppmärksamma att dagens investeringar i transportsystemet och nuvarande styrmedel motverkar detta utifrån såväl miljö-, kapacitets- som konkurrensaspekter.

Den godsöverflyttningsgrupp som Sveriges Hamnar inrättade under slutet av 2018 har kommit igång som planerat under 2019 och har också bidragit aktivt till förbundets inspel till Trafikverket med flera som arbetar med dessa frågor.

För tiden framåt gäller det för godsöverflyttningsgruppen att identifiera nya temaområden och hur man bäst arbetar vidare med de relationer som byggts upp i samband med det arbete som utförts hittills. Ett konkret förslag för gruppen att diskutera är att arrangera ett större seminarium tillsammans med andra intressenter i klustret.

Det är också viktigt att öka medvetenheten om branschens villkor, särskilt bland beslutsfattare, och profilera branschen som en viktig näring. Hamnarna bidrar till att skapa mervärde och arbetstillfällen och ska vara en modern och innovativ bransch.

En konkret åtgärd som föreslagits av branschutskottet är att göra en ny film om hamnarnas betydelse. En sådan är planerad. För 2020 bör framförallt branschutskottet arbeta vidare med hur andra projekt kan bidra till att ytterligare synliggöra branschen och dess betydelse.

Sveriges Hamnar ska också under kommande år fortsätta att vara en aktiv part i de forsknings- och andra utvecklingsarbeten där förbundet ingår. Under våren 2019 var Sveriges Hamnar en av de parter som tilldelades forskningsmedel av Trafikverket för en tioårsperiod för branschprogrammet Hållbar sjöfart. Programmet administreras av Lighthouse. Sveriges Hamnar deltar också i ett större digitaliseringsprojekt tillsammans med bland andra Sjöfartsverket.

Slutord

Den nya tekniken påverkar i stort sett alla frågor i vår bransch – framförallt hållbarhet, kompetensförsörjning och en sund konkurrens. Verksamhetsplanen kommer att vara utgångspunkten och navet för att möta dessa utmaningar.

Vår målsättning är att vara det oslagbara laget, att vara en professionell kunskapsorganisation och att ha fler och nöjda medlemmar. För att utvecklas måste vi vara hållbara och konkurrenskraftiga. Vår röst är stark och vårt uppdrag är tydligt – att verka för en sund, hållbar och konkurrenskraftig transportbransch.

Vi kommer därför fortsatt att kompetensutveckla oss själva liksom våra medlemsföretag. Vi kommer att hitta nya samarbeten med andra aktörer inom branschen och vi kommer att driva de för branschen viktigaste bransch- och näringspolitiska frågorna både på kort och lång sikt.

Med en stark tilltro till transportnäringens hållbara framtid kommer vi att blicka framåt, bejaka teknikutvecklingen som sker inom branschen och verka för att ge branschen förutsättningar att möta det nya.

Tillsammans gör vi skillnad!

Sveriges Hamnar

Box 5384

102 49 Stockholm

Besöksadress Storgatan 19

Tel 08 762 71 00

info@transportforetagen.se

transportforetagen.se

